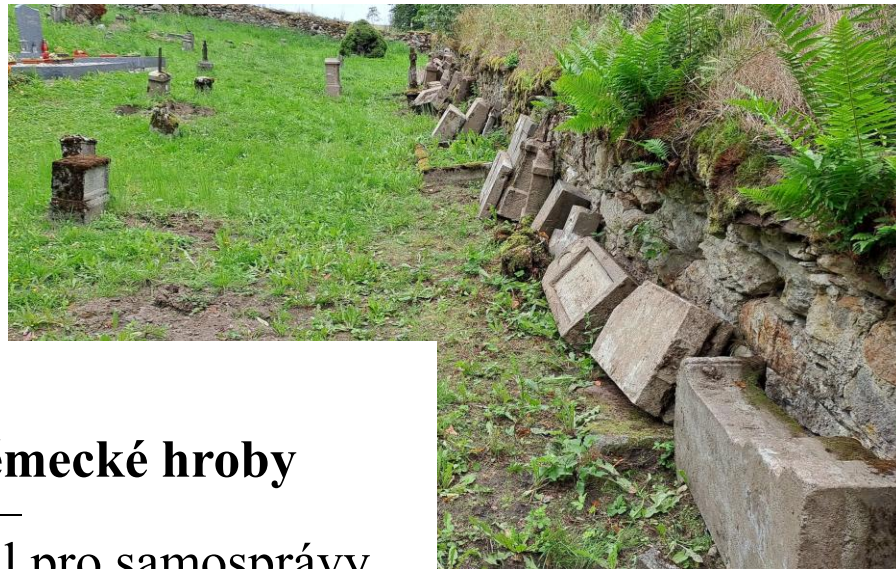
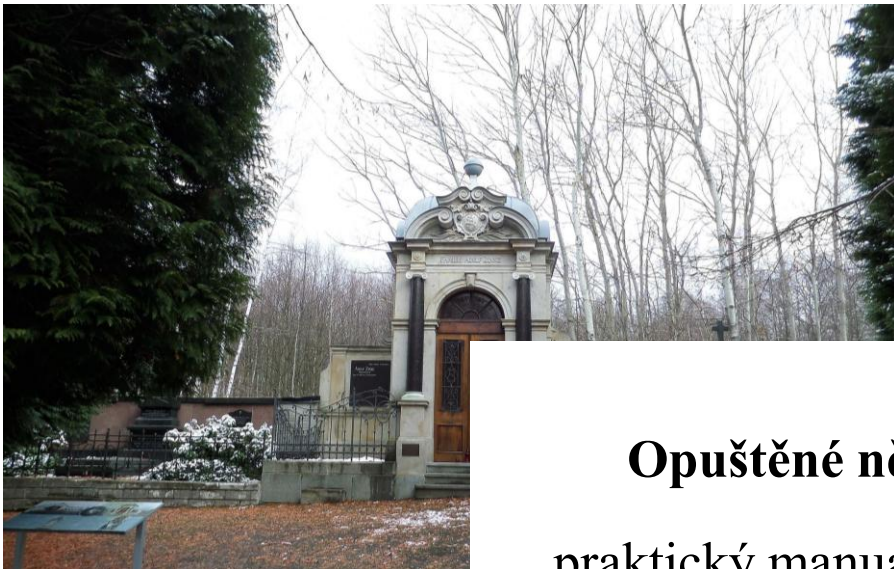
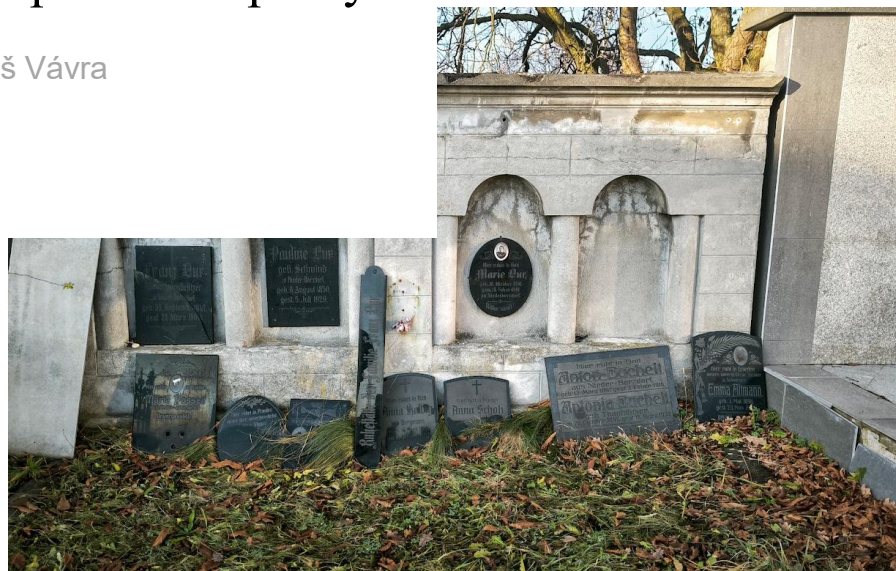

Opuštěné německé hroby — praktický manuál pro samosprávy

Ing. Tomáš Vávra

Opuštěné německé hroby

– praktický manuál pro samosprávy

1	Úvod	4	Jak majetek využít a jak s ním naložit
2	Základní právní vymezení a základní pojmy	5	Kde vzít prostředky na obnovu
3	Komu hrobové zařízení patří a jak ho převzít	6	Příklady z praxe a diskuze

Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu

Ing. Tomáš Vávra

Tel: +420 485 226 650, +420 778 714 294

Mail: tomas.vavra@kraj-lbc.cz

Úvod

1.1 Co je vlastně problematika „opuštěných německých hrobů“?

„Jedná se o hledání legální a pietní rovnováhy mezi povinností obcí zajistit bezpečný a kapacitně dostačující hřbitov a nutností vypořádat se s chátrajícím majetkem po odsunutém obyvatelstvu, který požívá specifické mezinárodní ochrany.“

Historický vývoj:

- **Přerušení kontinuity (rok 1945, 1946):** V důsledku konce 2. světové války a odsunu obyvatel ztratily tisíce hrobů ze dne na den své uživatele
- **Dědictví minulého režimu:** Téměř půlstoletí cíleného nezájmu, ideologického přehlížení a necitlivých likvidací hřbitovů.
- **Porevoluční narovnání:** Stát se v mezinárodní smlouvě s Německem výslovně zavázal, že tyto hroby budou nadále chráněny a udržovány.
- **Právní a morální dilema:** Dnes řešíme obrovskou masu majetku bez platících majitelů, ale s obrovskou pietní a historickou hodnotou chráněnou mezinárodními smlouvami.

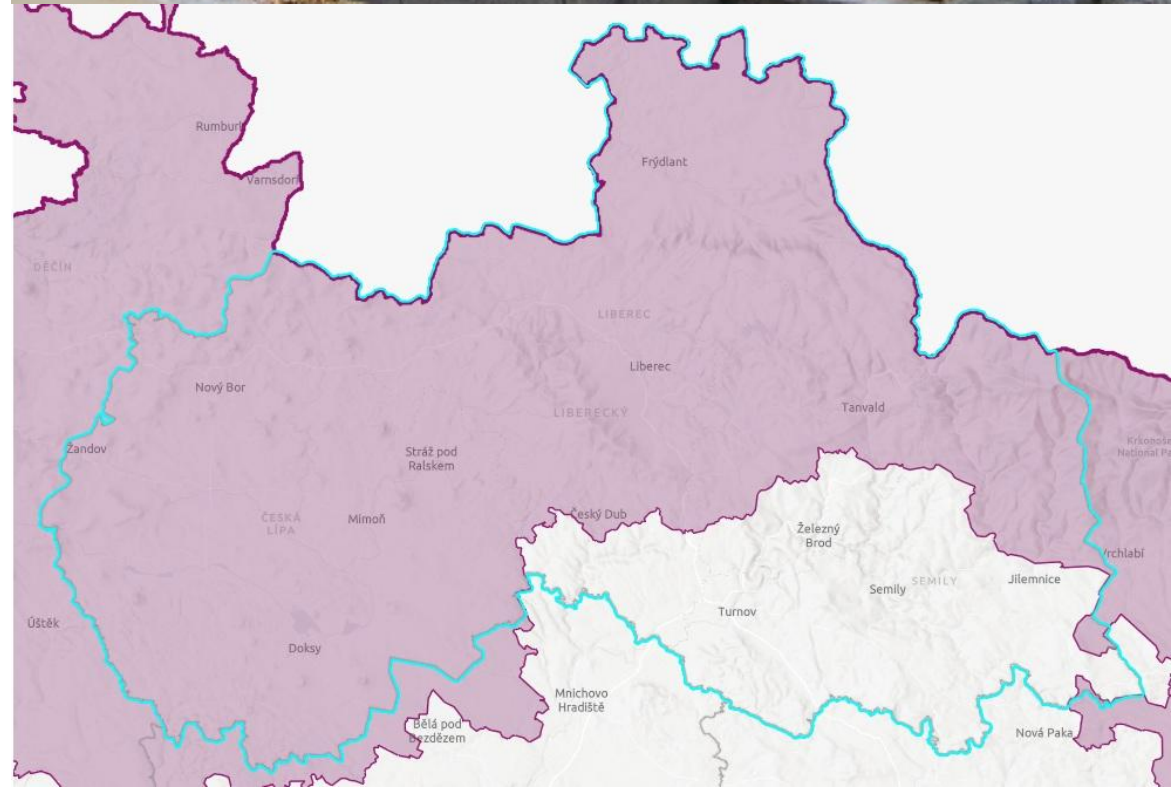
Úvod a základní pojmy

1.2 Proč je to problematické v Libereckém kraji?

- **Specifikum Sudet:** U nás to není okrajová záležitost. Území Sudet pokrývá 70-75 % území LK.
- **Časovaná bomba:** Po 80 letech dospěl kámen na hranu životnosti. Hrobky se propadají, kříže a náhrobky padají – hrozí reálná zranění.
- **Patová situace obcí:** Obce musí řešit opravy obrovských hrobek a náhrobků ze svých zdrojů a k tomu se často přidává i nedostatek místa pro nové pohřby.

Celkové počty hrobů a hrobek

- V rámci mapování (Omnium, 2021) bylo v LK zaevidováno celkem **?** **německých hrobů a hrobek.**
- Pokud se započítají i neoznačené hroby (u kterých lze předpokládat, že byly původně německé), dosahuje celkový počet hodnoty **?** **hrobů.**
- Průměrný počet německých a neoznačených hrobů na jednu obec v Libereckém kraji je **97**.

Základní právní vymezení a související normy

2.1 V jakém právním rámci se pohybujeme?

Bilaterální českoněmecká Smlouva o dobrém susedství a přátelské spolupráci č. 521/1992 Sb.

- *Obecný závazek ČR o hroby pečovat, chránit je a umožnit k nim přístup.*

Článek 24

- (3) Smluvní strany budou pečovat zejména o místa a kulturní památky, nacházející se na jejich území, připomínající dějinné události, kulturní a vědecká díla a tradice druhé strany a umožní k nim svobodný a nerušený přístup. Uvedená místa a kulturní památky jsou zákonem chráněny.

Článek 30

- (1) Smluvní strany prohlašují, že československé a německé hroby, nacházející se na jejich území, budou stejným způsobem uctívány a chráněny; péče o ně bude umožněna.
- (2) Hroby československých, respektive německých obětí válek a panování násilí, nacházející se na jejich území, požívají právní ochrany a jsou zachovávány; jejich registrace a péče o ně bude umožněna.
- (3) Smluvní strany budou podporovat spolupráci mezi organizacemi, příslušnými pro péči o tyto hroby.

Základní právní vymezení a související normy

2.2 V jakém právním rámci se pohybujeme?

Zákon o pohřebnictví (č. 256/2001 Sb.)

- Základní "Bible" pro provoz hřbitova (nájmy, tlecí doba, řád pohřebiště).
- **Především ale řeší samotnou pietu a ochranu lidských ostatků v zemi** (garantuje důstojné zacházení bez ohledu na národnost).

Zákon o státní památkové péči (č. 20/1987 Sb.)

- Vstupuje do hry v případech, kdy je hřbitov nebo konkrétní hrobka prohlášena za kulturní památku

Zákon o válečných hrobech (č. 122/2004 Sb.):

- Pokud jde o hrob vojáka či oběti války, platí zcela jiný, přísnější režim ochrany

Občanský zákoník (č. 89/2012 Sb. a jeho předchůdci):

- Řeší vlastnická práva, definuje věci movité/nemovité a pravidla pro opuštění majetku.

Zákon o obcích (č. 128/2000 Sb.):

- Zásadní pro proces legálního převzetí opuštěných hrobů a hrobek do majetku obce.

Základní právní vymezení a související normy

2.3 Základní pojmy

Proč se musíme bavit o pojmech?

Nejčastější chyba při identifikaci:

- Při správě hřbitova přistupujeme k hrobu (pozemku s ostatky) k hrobce a k náhrobku (kameni) jako k jedné a téže věci.

Právo to vidí jinak:

- Český právní řád tyto prvky přísně odděluje a dělí je na věci movité, nemovité a na součásti pozemku.

Proč na tom tolik záleží?

- Každá z těchto kategorií má **zcela jiná pravidla** pro to, jak a kdy ji může obec převzít do svého majetku
- Pokud obec převezme velkou hrobku (nemovitost) postupem pro obyčejný náhrobek (movitou věc), je celý proces **neplatný**.

Úvod a základní pojmy

2.4 Základní stavebně-právní rozlišení

Hrobové místo

- Hrobovým místem se rozumí místo na pohřebišti určené pro zřízení hrobu nebo hrobky nebo vyhrazené místo v úložišti jednotlivých uren, nebo na vsypové louce.
- Podle typu pohřbení se toto místo dále rozděluje na **hrob** nebo **hrobku**.

Hrobové zařízení

- Hrobovým zařízením je soubor nadzemních prvků na hrobovém místě, které jsou samostatnou věcí v právním smyslu
- Podle typu se dělí na movité a nemovité

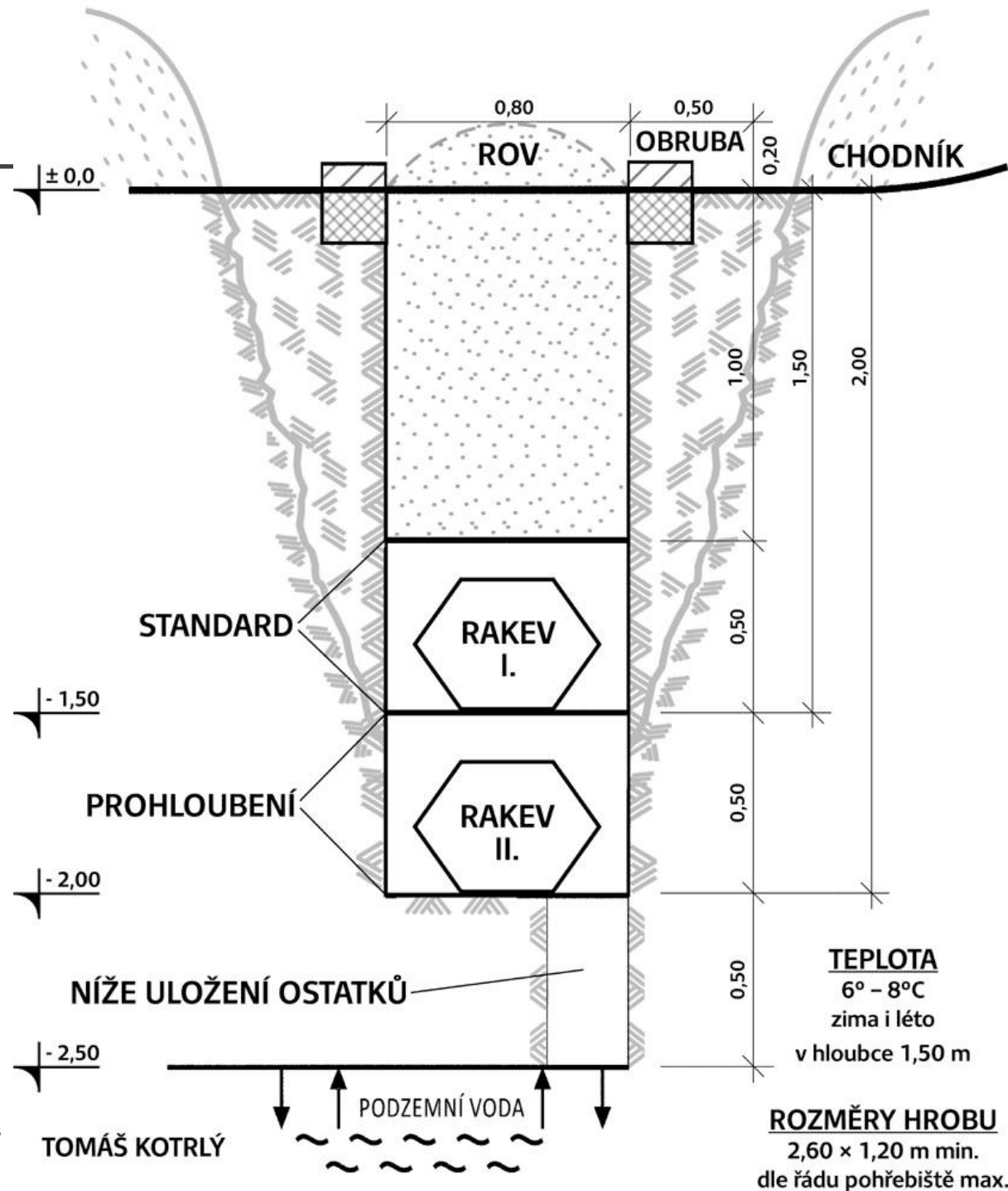

Úvod a základní pojmy

2.5 Základní stavebně-právní rozlišení

Hrob

- Jedná se o vyhloubenou jámu v zemi, která se po uložení rakve nebo urny zasype zeminou. Jde o účelovou úpravu terénu. Nelze stanovit jasnou hranici, kde končí pozemek a začíná stavba.
- Povrch bývá zpravidla upraven a ohraničen (např. obrubníkem) a osazen náhrobkem či krycí deskou.
- Z hlediska práva to **není stavba** → je to **neoddělitelná součást pozemku** (patří majiteli pozemku, typicky obci či církvi).

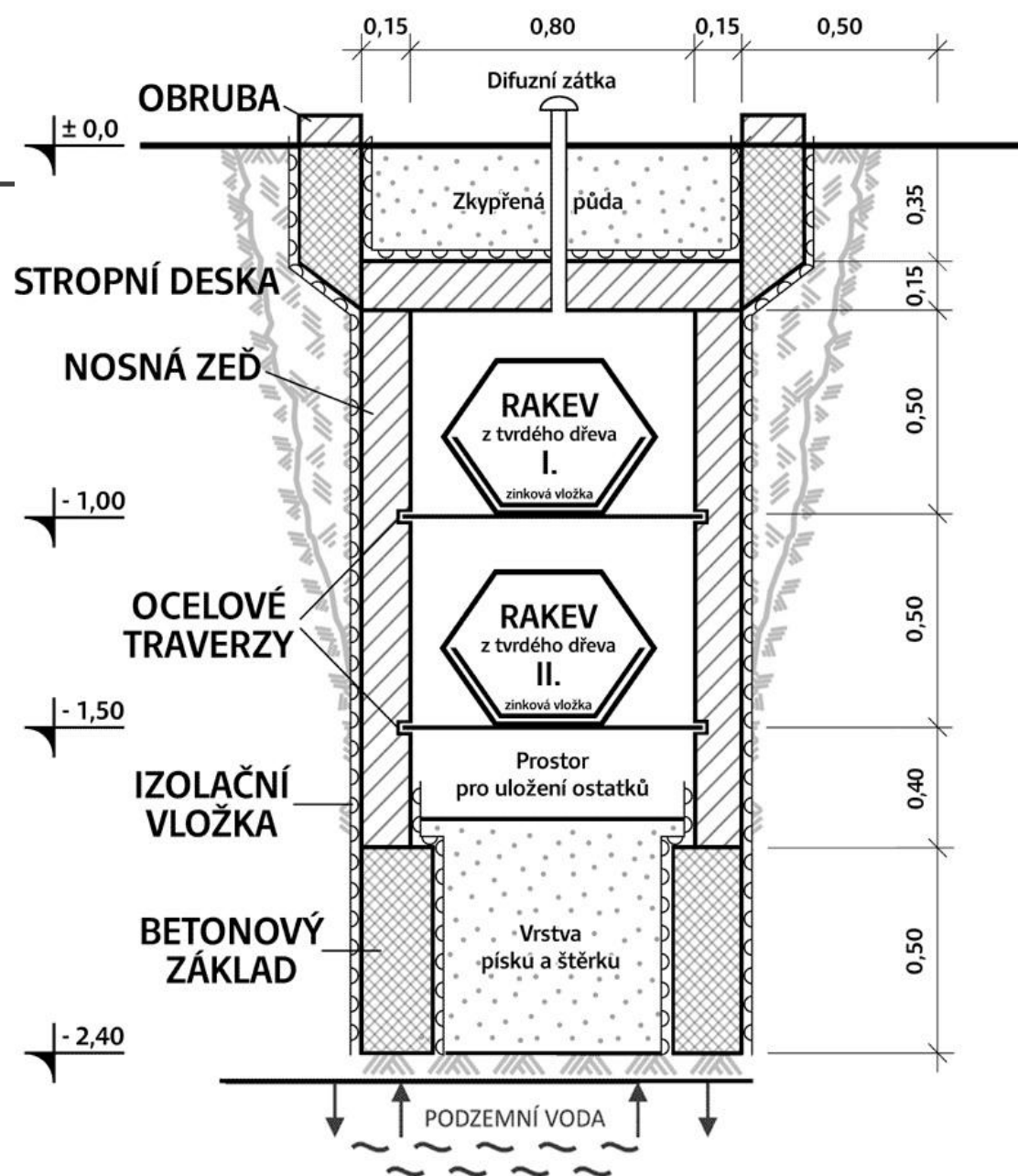

Úvod a základní pojmy

2.6 Základní stavebně-právní rozlišení

Hrobka

- Zděný podzemní či nadzemní prostor (krypta, kaplová hrobka).
- Snadno vymežitelná vůči okolnímu pozemku a má samostatné účelové určení, které je odlišné od účelového určení okolního pozemku
- Má jasný stavební charakter a lze ji vymežit vůči okolí → je to **stavba** a samostatná **nemovitá věc**.
- Může být rozdílný vlastník hrobky a pozemku - není evidována v KN

Úvod a základní pojmy

2.7 Základní stavebně-právní rozlišení

Nemovitý náhrobek (VĚTŠINA NĚMECKÝCH náhrobků)

- Jedná se o **nadzemní pevné stavební konstrukce** a architektonická díla, která jsou pevně spojená se zemí a hluboce ukotvená do základů.
- Nelze je jednoduše demontovat a odvézt → z hlediska práva jde o **nemovitou věc**. - § 498 NOZ
- Většinou rozdílný vlastník náhrobku a pozemku - není evidován v KN

Úvod a základní pojmy

2.8 Základní stavebně-právní rozlišení

Movitý náhrobek (běžné hrobové zařízení)

- Menší kamenné desky, kříže, urnové schránky nebo rozebíratelné obruby.
- Je možné bez znehodnocení demontovat a odvézt a není pevnou součástí pozemku → jde o samostatné movité věci.

Úvod a základní pojmy

2.9 Vymezení pojmu „opuštěný německý hrob“?

- Žádný platný právní předpis ČR (ani zákon o pohřbnictví), ani samotná Česko-německá smlouva **pojem „německý hrob“ nebo „německý opuštěný hrob“** **nedefinuje a neexistuje žádný úřední rejstřík.**
- *„Opuštěným německým hrobem se rozumí hrobové místo, hrobka nebo hrobové zařízení, u něhož lze na základě objektivních skutečností – zejména jazyka nápisu, data úmrtí spadajícího do období před rokem 1946 a dlouhodobé faktické absence péče – důvodně předpokládat, že k zániku užívacího práva či opuštění majetku došlo v přímé souvislosti s nuceným vysídlením obyvatelstva německé národnosti po druhé světové válce.“*

Úvod a základní pojmy

2.10 Jak v praxi poznáme „německý hrob“?

- Ochrana se automaticky nevztahuje na jakýkoliv hrob s německým příjmením (např. Fischer, Schmidt, Müller).
- Mnoho současných i minulých českých občanů má německá příjmení bez jakékoliv vazby na poválečný odsun.
- **Klíčové identifikační znaky:**
 1. **Datum úmrtí:** Zpravidla je ohraničeno obdobím 1945/1946 (tedy před samotným odsunem).
 2. **Jazyk a písmo:** Výhradní použití němčiny na nápisových deskách (často specifické písmo jako švabach).
 3. **Absolutní opuštěnost:** Dlouhodobý a faktický nezájem ze strany pozůstalých trvající desítky let (nemožnost dohledat nájemce).
 4. **Místní historie:** Opора v dochovaných hřbitovních knihách a farních matrikách.

Komu majetek patří a jak ho převzít

3.1 Komu hrobové zařízení patří a jak ho převzít?

Základní realita:

- Tyto hroby, hrobky a náhrobky jsou dnes považovány za věci opuštěné. Nemají vlastníka, nepatří nikomu.

Nutnost převzetí:

- Abyste jako obec mohli s chátrajícím majetkem jakkoliv legálně nakládat (opravit, zrušit, žádat o dotaci), musíte si jej formálním usnesením protokolárně převzít do vlastnictví.

Teoretický háček (Chybějící vůle):

- Běžné opuštění věci vyžaduje *svobodnou vůli*. Odsun v roce 1946 byl ale nucený.
- Existují proto právní názory, že k formálnímu opuštění vlastně nikdy nedošlo a původní rodiny by mohly teoreticky majetek žádat zpět.

Praktická realita pro obce:

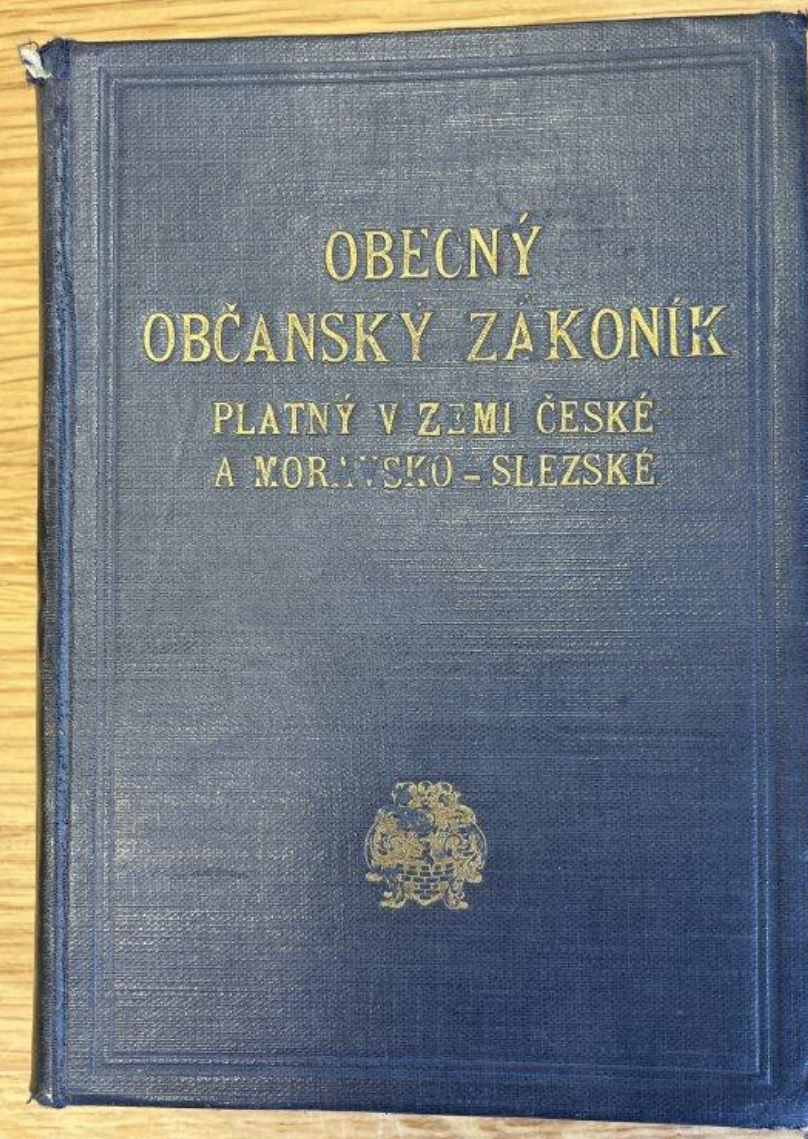
- Riziko, že se po 80 letech úspěšně přihlásí původní majitelé, **se limitně blíží nule**.

Komu majetek patří a jak ho převzít

3.2 Jak hrobové zařízení převzít?

- Právní osud opuštěného hrobu se neřídí dnešním zákonem, ale zákonem platným **v době jeho opuštění**.
- **Do 31. 12. 1950 (Obecný zákoník občanský):** Opuštěný majetek se stává věcí ničí (*res nullius*) → může si ho přivlastnit kdokoliv.
- **Od 1. 1. 1951 do 30. 9. 2005 (Starý občanský zákoník):** Opuštěnou věc nabývá stát.
- **Od 1. 10. 2005 do 31. 12. 2013:** Opuštěné věci (movité i nemovité) připadají obci.
- **Od 1. 1. 2014 (Nový občanský zákoník):**
 - Movité věci (po 3 letech) → může si přivlastnit kdokoliv (správce).
 - Nemovité věci (po 10 letech) → připadají státu.

Komu majetek patří a jak ho převzít

3.2 Jak hrobové zařízení převzít?

Abychom mohli aplikovat pravidlo z předchozího slidu, musíme vědět, o jaké konkrétní zákony se opíráme:

Do 31. 12. 1950: Obecný zákoník občanský (tzv. OZO z r. 1811)

- *Toto je náš klíčový zákon pro německé hroby.* Znal pojem "věc ničí" (res nullius), kterou si mohl kdokoliv přivlastnit.

Od 1. 1. 1951 do 31. 3. 1964: Občanský zákoník č. 141/1950 Sb. (tzv. střední)

- Změna režimu – opuštěnou věc začíná nabývat výhradně stát.

Od 1. 4. 1964 do 31. 12. 2013: Občanský zákoník č. 40/1964 Sb.

- Dlouhá desetiletí platilo, že opuštěná věc připadá státu, ale po novele od 1. 10. 2005 do konce roku 2013 tento zákon přisoudil opuštěné věci obcím.

Od 1. 1. 2014 dosud: Nový občanský zákoník č. 89/2012 Sb. (NOZ)

- Současný stav: Rozdělení osudu movitých věcí (nálezce/obec po 3 letech) a nemovitostí (stát po 10 letech).

Pokud byla opuštěna německá hrobka před účinností nového občanského zákoníku (tj. před 1. lednem 2014), bude zaevidována do majetku obce.

Zdroj: e-mail pro ČT

Michaela Tesařová Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových

Komu majetek patří a jak ho převzít

3.3 Jak hrobové zařízení převzít?

Krok 1: Pasportizace (Soupis a dokumentace)

- Fyzické zmapování hřbitova (fotodokumentace, zákres v mapě).
- Určení *doby opuštění* (odhad letopočtu podle dochovaných nápisů/matrik).
- **TIP PRO PRAXI:** Pasport zpracujte rovnou **kategoricky**. Zahrňte do něj jak hrobky vhodné k převzetí a zachování, tak i místa k okamžitému zrušení.

Krok 2: Zhodnocení odbornou komisí

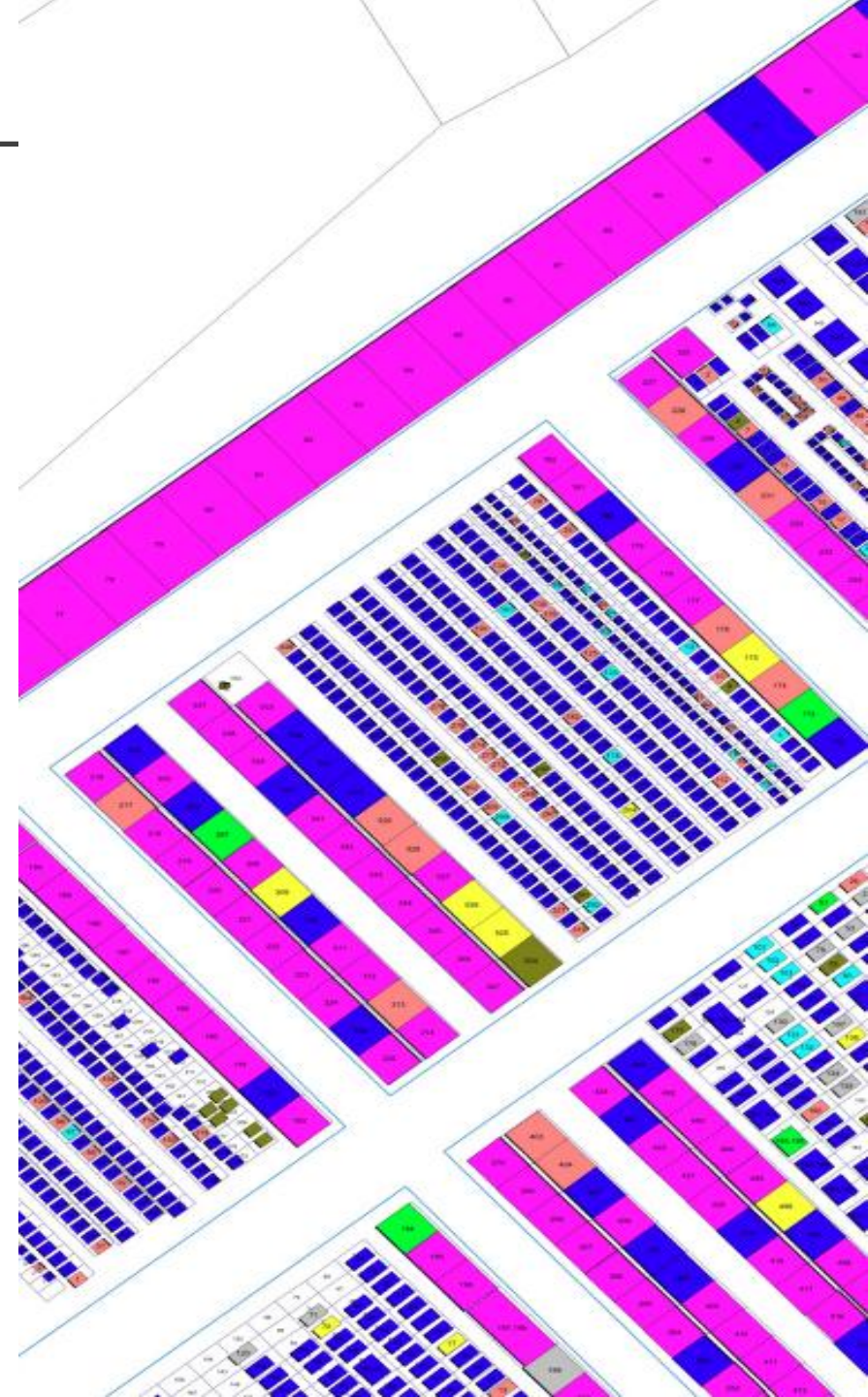
- Zřízení poradní komise radou nebo zastupitelstvem obce.
- **Ideální složení:** Stavební technik (zhodnotí statiku), správce hřbitova (dodá kontext z matrik), zástupce krajanského/německého spolku (garantuje pietní přesah).

Krok 3: Konzultace s ÚZSVM

- Projednání pasportu s ÚZSVM kvůli vyloučení tzv. *dvojího vlastnictví*.

Krok 4: Protokolární převzetí usnesením zastupitelstva

- Na základě doporučení komise a vyjádření ÚZSVM přijme zastupitelstvo usnesení o protokolárním převzetí majetku.
- Teprve tímto formálním krokem lze majetek zavést do účetnictví obce a začít s ním legálně nakládat.

Jak majetek využít a jak s ním naložit

4.1 Jak majetek využít a jak s ním naložit?

Jakmile obec majetek formálně převezme, otevírá se jí široké spektrum legálních možností. Doporučuji si nastudovat Příručku pro obce – ke stažení [zde](#).

Nemusíte volit jen mezi drahou opravou a demolicí, můžete dělat např.:

- **Adopce hrobů (Zapojení veřejnosti):** Přenechání hrobového zařízení novému nájemci za jasných podmínek.
- **Obecní hrobka (Praktické využití):** Přestavba pro sociální pohřby nebo ossarium. Případně umístění za úplatu.
- **Torzální zachování (Řízená ruina):** Bezpečné zakonzervování zbytků zdiva (pokud chybí finance).
- **Kompletní obnova (Záchrana):** Pro historicky a umělecky nejcennější díla (*Kde na to vzít peníze, probereme v Bloku 5*).
- **Zrušení a uvolnění místa:** Krajní řešení pro případ kritického nedostatku kapacity hřbitova.

iDNES.cz
Získejte všechny články jen za 49 Kč/měsíc
ZPRÁVY > KRAJE > HRADEC KRÁLOVÉ

Zprávy Sport Okresy Tipy na výlet Počasí Sportovní park Úspěšné ženy Jedeme na hory

Hřbitov po Němcích nechtěli zničit, ale zvelebit. Bagr odvezl náhrobky omylem

Autor: iDNES.cz, ČTK
28. července 2023 19:01

© Diskuse (42) Sdílet

Fotogalerie 3

DRBNA Hledat na Drbně...

St 19. 8. 2026 | Ludvík

AKTUÁLNĚ DOMÁCI REGIONY BLOGY A KOMENTÁŘE HRY

Aktuálně Domáci

V [redacted] začala oprava hřbitova. Staré německé náhrobky skončily v zavážce

Luboš Vrabec • 1 minuta čtení 7. 6. 2018, 11:38

Jak majetek využít a jak s ním naložit

4.2 Jak majetek využít a jak s ním naložit?

Čestná adopce (Patronát / Sponzorství)

- **Princip:** Jde o symbolický pronájem náhrobku, kdy na sebe občan, místní firma nebo spolek bere závazek hradit opravy a zajišťovat pravidelnou údržbu opuštěného náhrobku.
- **Pohřbívání:** NE. Nedochozí k pronájmu místa pro nové pohřby, ostatky původních majitelů zůstávají nedotčeny.
- **Motivace:** Prestiž, vztah k regionu, záchrana historie. Odměnou může být decentní informační tabulka na opraveném hrobu („*Tuto památku pomohla zachránit firma XY*“).

Příklady z praxe:

- **Město Hejnice:** Adopce opuštěných a starých německých hrobů v Hejnicích a Ferdinandově odstartoval v roce 2019
- **Horní Maxov (Město Lučany nad Nisou)** – V Horním Maxově funguje unikátní komunitní projekt adopce zapomenutých a rozpadajících se hrobek

O staré hroby sudetských Němců se nikdo nestará. Hejnice je nabízí k adopci

Jana Pavlíčková
30. července 2019 15:45

Diskuse (2) Sdílet

Jak majetek využít a jak s ním naložit

4.3 Jak majetek využít a jak s ním naložit?

Obecní hrobka

Princip: Obec si velkou, opuštěnou hrobku zajistí sama, ale využije ji pro své vlastní, ryze praktické potřeby. Případně jako podzemní kolumbárium (ale pořád se musí jednat o obecní hrobku).

Využití: Slouží pro ukládání urn ze sociálních pohřbů občanů bez příbuzných nebo dalších zájemců.

Jména uložených je možné dávat na kovovou desku formou štítku nebo např. přes QR kód.

Příklady z praxe:

- **Jablonec nad Nisou** – podzemní kolumbárium pro uskladnění urn ze sociálních pohřbů
- **Olšanské hřbitovy, Praha 3** – hrobka pro důstojné uložení osob, které zemřely bez zajištěného pohřbu nebo pozůstalých

Jak majetek využít a jak s ním naložit

4.4 Jak majetek využít a jak s ním naložit?

Torzální zachování (Řízená ruina)

Ne každý staticky narušený masivní náhrobek se musí draze opravovat do původní podoby, nebo naopak srovnat se zemí.

Kouzlo torzálního zachování: Bezpečné zakonzervování zbytků podstavců či zdiva je plnohodnotný a uznávaný přístup.

Náhrobky ani jejich dochovaná torza by se neměly bezdůvodně odstraňovat z původních lokací, aby nedošlo k pietnímu oddělení náhrobků od samotných ostatků ležících pod ním.

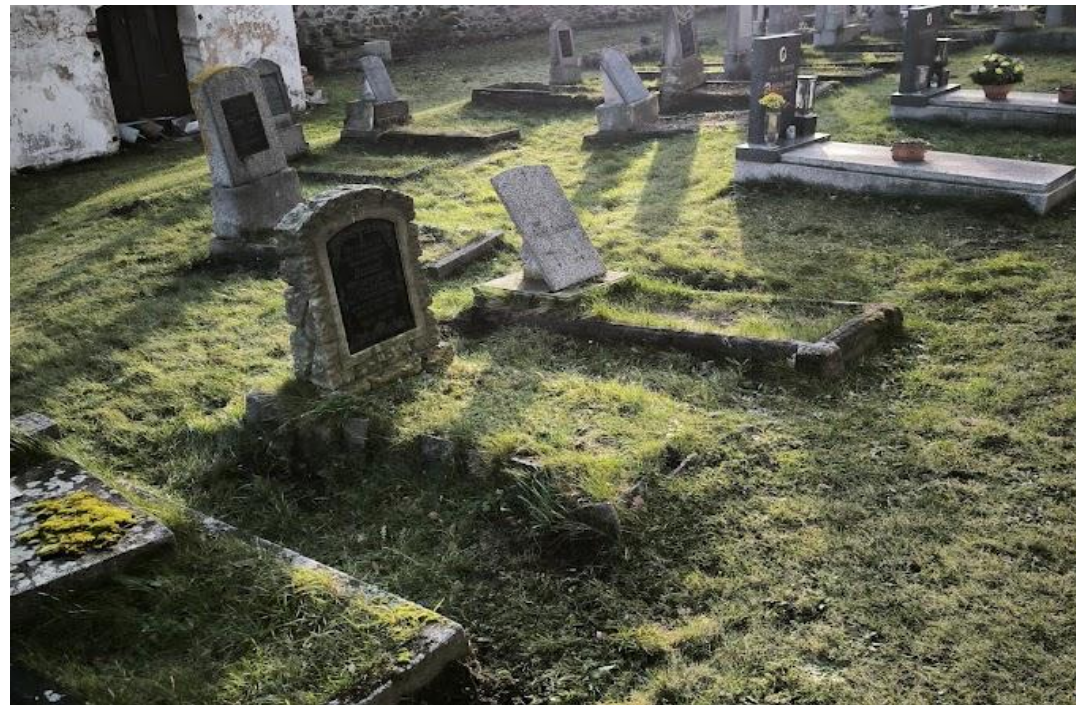
Jak na to v praxi:

1. **Zajištění bezpečnosti:** Sejmutí uvolněných částí, které hrozí pádem (nakloněné obelisky, těžké kříže, rozpadající se horní díly náhrobků).
2. **Stabilizace torza:** Očištění a zpevnění zbylého základu (zafixování proti zatékání a mrazu).
3. **Zapojení okolí:** Poskládání sejmutých architektonických prvků k torzu a osázení popínavou zelení (nutná pravidelná údržba).

Jak majetek využít a jak s ním naložit

4.5 Jak majetek využít a jak s ním naložit?

Jak majetek využít a jak s ním naložit

4.6 Jak majetek využít a jak s ním naložit?

Kompletní obnova

Kompletní obnova necílí na běžnou sériovou produkci. Zaměřuje se na přehled hrobů zvláštního významu – místních osobností (starostů, učitelů, kněží, podnikatelů) nebo na náhrobky s mimořádnou kamenosochařskou a architektonickou hodnotou.

Jaké hroby a náhrobky sem mohou patřit:

- **Figurální výzdoba a sochy:** Náhrobky s dominantními sochami (např. truchlící andělé, postavy, busty), reliéfy a detailními rytinami.
- **Kamenosochařská mistrovská díla:** Neobvyklé a precizní zpracování kamene, které by dnes bylo finančně nevyčíslitelné.
- **Architektonické dominanty:** Kaplové hroby, antické sloupy, portály.

Kontakt pro konzultaci případné obnovy:

Národní památkový ústav, ÚOP v Liberci, PhDr. Jana Kurešová, Ph.D., tel. 602 156 891, kuresova.jana@npu.cz.

Jak majetek využít a jak s ním naložit

4.8 Jak majetek využít a jak s ním naložit?

Zrušení hrobu a uvolnění místa

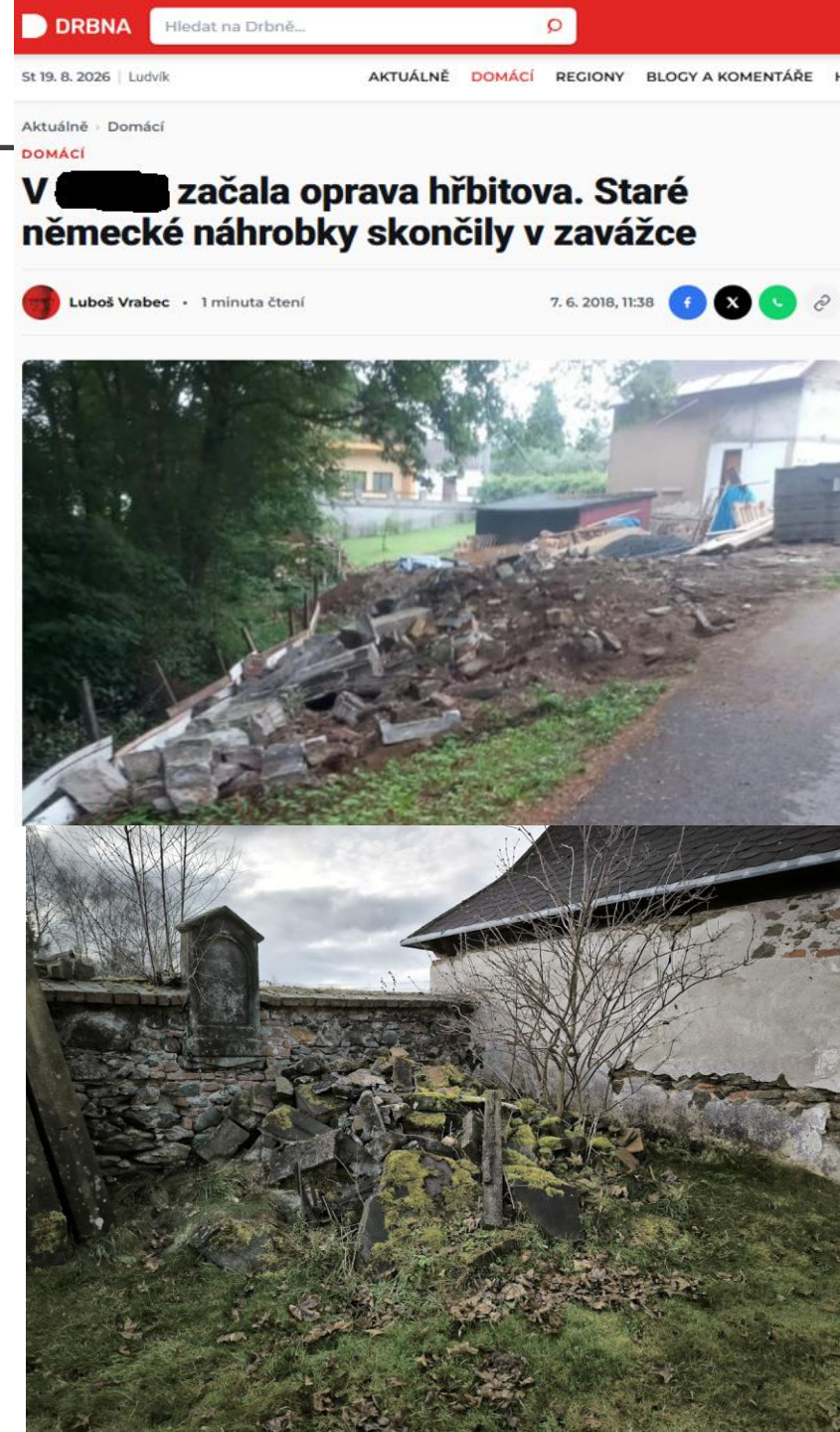
Jediným skutečně obhajitelným důvodem je kritický nedostatek kapacity hřbitova pro nové pohřbívání do země (nelze hřbitov rozšířit a pro urny jsou jiné varianty). Nesmí jít o plošný, nedokumentovaný a svévolný „úklid“ hřbitova.

Čeho se absolutně vyvarovat (Zákazy z metodiky):

- Odstraněné náhrobky je přísně zakázáno prodávat.
- Je nepřipustné pronajmout uvolněné místo tak, že se na původní německý náhrobek pouze připevní nová česká deska.
- Vyhněte se skládání rozbitých náhrobků na hromady do tzv. „rádoby estetických útvarů“

Ideální řešení = Lapidárium a pamětní místo:

- Původní náhrobek nevyhazujte. Důstojně ho přemístěte a zanechte na hřbitově, ideálně podél hřbitovních zdí, a pokuste se ho zakonzervovat.
- Zřídte centrální pamětní místo pro všechny, jejichž hroby se nezachovaly.

Jak majetek využít a jak s ním naložit

4.9 Jak majetek využít a jak s ním naložit?

Bezejmenná místa a samotné obruby

Pokud z hrobu (i pravděpodobně německého) zbyla už jen obruba nebo zvedlá půda, chybí náhrobek a totožnost zemřelého nelze nijak zjistit.

Tato místa lze v případě potřeby kapacit zrušit. Vzhledem k absenci náhrobních kamenů s nacionálem se na ně technicky nevztahuje složitý postup. Při novém použití je nutné ostatky uložit do kapsy pod dno hrobu a udělat poznámku do hřbitovní knihy.

Doporučení pro praxi (Historie a estetika):

- Pokud obec nová hrobová místa kriticky nepotřebuje, je ideální tyto staré obruby na místě ponechat.
- Tvoří původní urbanismus a *genia loci* hřbitova.
- Fungují jako přirozená a velmi důstojná hřbitovní výzdoba, která pomáhá členit prostor.
- Zesnulí z těchto nezachovaných hrobů by měli být uctěni na jednom centrálním pamětním místě hřbitova.

Kde na to vzít peníze?

5.1 Přehled dotačních titulů a možností financování obnovy

1. Speciální národní dotační program MMR (Obnova německých hrobů):

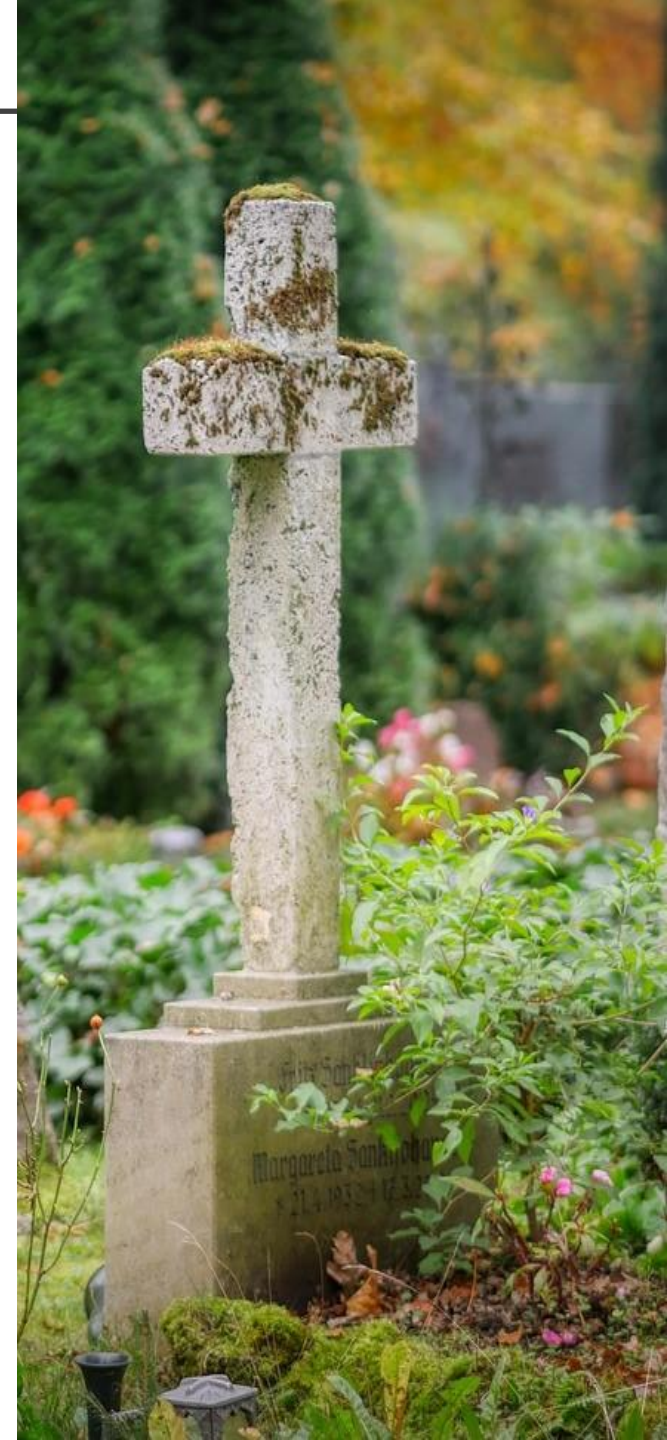
- Cílený dotační program Ministerstva pro místní rozvoj zaměřený na **obnovu hrobů významných německých rodáků a výstavbu integrovaných památníků** s informacemi o pohřbených osobách.

2. Dotace na kulturní památky (mnoho kombinací podle typu ochrany):

- Ministerstvo kultury ČR, některé programy administruje Národní památkový ústav – <https://www.mk.gov.cz/dotacni-programy-cs-237>
- Liberecký kraj - 7.2 ZÁCHRANA A OBNOVA PAMÁTEK V LIBERECKÉM KRAJI - <HTTPS://DOTACE.KRAJ-LBC.CZ/PAMATKOVA-PECE/7-2-ZACHRANA-A-OBNOVA-PAMATEK-V-LIBERECKEM-KRAJI-2026-D457002.HTM>
- Mgr. Šárka Vacková, tel. 739 541 638, email: sarka.vackova@kraj-lbc.cz

3. Péče o válečné hroby (Ministerstvo obrany)

- Pomníky nebo hrobová místa obětí válek z 20. století, které spadají do režimu **válečných hrobů** - <https://valecnehroby.mo.gov.cz/dotace>

Kde na to vzít peníze?

5.2 Přehled dotačních titulů a možností financování obnovy

4. Dotace Ministerstva zemědělství (Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků):

- Cílený národní dotační program MZe zaměřený přímo na obnovu a údržbu historických a kulturních prvků v obcích - <https://mze.gov.cz/public/portal/mze/dotace/narodni-dotace/dotace-na-udrzbu-a-obnovu-kulturnich-a-1/dotace-na-udrzbu-a-obnovu-kulturnich-a-venkovskych-prvku-pro-rok-2026>

5. Česko-německý fond budoucnosti a ev. fondy

- **Česko-německý fond budoucnosti:** České obce v partnerských vztazích s německými městy mohou žádat o finanční podporu na péči o hroby a jejich obnovu (fond přispívá až do výše 50 % projektových nákladů).
- **Přeshraniční dotace (Interreg):** Vhodné pro rozsáhlejší projekty revitalizace historických hřbitovů jakožto společného kulturního dědictví regionu.

6. Veřejné sbírky a nadační fondy (Alternativní financování):

- Využití transparentních platforem (např. Darujme.cz) pro přímé zapojení občanů a rodáků.
- Čerpání grantů od firemních a bankovních nadací (např. Nadace České spořitelny, Nadace Via), které podporují komunitní život a záchranu památek v regionech.

Příklady dobré praxe

6.1: Příklad dobré praxe – starý břbitov v Kamenickém Šenově

Největší a nejúspěšnější obnova v našem kraji

- Dlouhodobý projekt záchrany, za kterým stojí úžasná práce místních nadšenců (Spolek SONOW) probíhající už více než 15 let.
- Hřbitov, kde se od konce 19. století nepohřbívá, nebyl ponechán osudu ani srovnán se zemí.
- Došlo k záchrance architektonicky cenných hrobek bohatých sklářských rodin a mistrovských sochařských děl podél obvodové zdi.
- Z místa se stala respektovaná venkovní sochařská galerie a meditační zahrada, která dnes slouží kultuře a občanům.
- Klíčová je spolupráce s německým partnerským městem Rheinbach a silná finanční opora z Česko-německého fondu budoucnosti, Města Kamenický Šenov a Libereckého kraje
- **Kontakt: Bc. Radim Vácha, tel.: 724 663 760, sonow@seznam.cz**

Premium

Získejte všechny články
jen za 49 Kč/měsíc

iDNES.cz

ZPRÁVY > KRAJE > LIBEREC

Přihlásit

Menu

Zprávy

Sport

Okresy

Tipy na výlet

Počasí

Jablonec nad Nisou

Malé velké obce

Hřbitov získal památkářského Oscara, záchranu ocenila porota i veřejnost

Autor: pac
24. prosince 2024 8:34

[Diskuse \(0\)](#) [Sdílet](#)

Příklady dobré praxe

6.2: Příklad dobré praxe – kaple smíření Horní Maxov

Záchrana hřbitova a Kaple smíření

- Za záchranou hřbitova a stavbou kaple v Jizerských horách stojí úžasná spolupráce **místního spolku, Města Lučany nad Nisou), dárců a dalších partnerů.**

Chytrý mix financování:

- Zapojení a finanční či součinnostní pomoc ze strany obce.
- **Veřejná sbírka:** Kampaň na portálu Darujme.cz, kam přispívají místní patrioti, chalupáři i potomci původních německých obyvatel.
- Významná finanční injekce z grantových programů (např. Nadace České spořitelny, Nadace Via, Nadace Jablotron, Nadace Preciosa atd.)
- Ukázka toho, že obec na to nemusí být sama – když táhne za jeden provaz s občany a nadšenci, jde to mnohem lépe. Projekt silně buduje komunitu a sounáležitost s historií místa.
- <https://maxovaci.cz/> / <https://www.lucany.cz/kontakt/>

Příklady dobré praxe

6.3: Příklad dobré praxe – Mauzoleum rodiny Adolfa Zinke (Nový Bor)

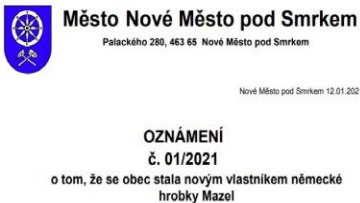
Když se potomci z Německa postarají o záchranu

- Hrobka významné rodiny v Arnultovicích byla v roce 2015 v alarmujícím, hluboce zchátralém stavu.
- Potomci Adolfa Zinkeho (zastoupení panem Brunem Lischkem z Drážďan) se rozhodli situaci řešit a hrobku generálně zrekonstruovat.
- Rekonstrukce proběhla v letech **2016–2018** ve spolupráci s městem Nový Bor jakožto provozovatelem hřbitova.
- **Celková částka 1 000 000 Kč (38 000 EUR)** byla kompletně financována a zaplacená pozůstalými ze zahraničí.

Městský úřad Nový Bor, Štěpánka Šrůtová, [487 712 357](tel:487712357), ssrutova@novy-bor.cz

6.4 : A mnoho dalších dobrých příkladů z praxe...

Liberecký kraj

Odkaz ke stažení
prezentace:

D Ě K U J I !

U Jezů 642, 460 01 Liberec

P +420 485 226 111 – E [podatelna\(at\)kraj-lbc.cz](mailto:podatelna(at)kraj-lbc.cz)

www.lbc-kraj.cz